

Conca: Sènia
Comarca: Montsià
Municipi: Ulldecona

A. DESCRIPCIÓ GENERAL

A.1. Tipologia: tipus i subtipus

Zones lèniques d'interior, de terra baixa i muntanya mitjana
 Llacs i Estanys (no càrstics)

A.2. Descripció

La zona humida de la bassa del montsià pertany al complex de zones humides de les Basses de la Foia d'Ulldecona.

Les foies són concavitats o depressions que generalment coincideixen amb una conca d'erosió allargada i sovint amb una fossa tectònica. La Foia que ens ocupa és la plana que es forma entre les serres del Godall i la del Montsià, essent aquesta d'origen geològic, és a dir, per l'enfonsament del terreny al llarg de les falles o trencaments. Posteriorment, l'erosió dels vessants de les serres veïnes ha fet que al llarg del temps el fons de la Foia s'hagi anat reomplint amb els sediments que li arriben, i això l'ha convertit en un dels sòls agrícoles més fèrtils de la comarca. La conca de recepció és d'uns 40 Km² i, de sempre, especialment a la primavera i durant episodis plujosos, la zona restava inundada i es formaven una bona quantitat de petites llacunes, més o menys estables, no revestides amb materials de construcció i amb el terra de fang. A l'any 1984 se'n comptabilitzaven una dotzena, actualment en queden ja poques en bon estat ja que la majoria d'aquestes han estat reomplides, convertides en basses i transformades conjuntament amb les finques o bé afectades per les xarxes de comunicacions (carreteres, ferrocarrils, etc.).

A la concavitat de la Foia s'identifiquen dues cubetes inundables diferents. La Foia de les Ventalles, al nord, i la foia d'Ulldecona, al sud. La foia de les Ventalles pertany a la conca de l'Ebre, i les seves aigües arriben a aquest a través del barranc de Solsó, en canvi la foia d'Ulldecona és una conca endorreica, és a dir, que no desemboca al mar sinó que ho fa a depressions interiors, tot i que actualment, de manera artificial, desaiuga al riu de la Sènia.

De totes les basses que existeixen o han existit en algun moment a la Foia, només quatre han estat incloses a l'Inventari de zones humides de Catalunya: la bassa de Ventalles, la bassa de la Llacuna, la bassa de l'Ermita i la bassa del Montsià, que es descriu a continuació. Cal destacar que les basses d'Ulldecona estan proposades pel Pla territorial parcial de les Terres de l'Ebre com a espais naturals de valor local, i han d'ésser contemplades amb aquesta figura en els futurs planejaments urbans del municipi.

La bassa del Montsià és d'origen natural, s'alimenta actualment per tres reguers de la Sèquia Mare i presenta una fondària de 3,5 metres.

Es troba recoberta per herbassars submergits de *Myriophyllum spicatum*, *Ranunculus aquatilis* i algues del gènere *Chara*. A les vores hi ha creixenars amb *Apium nodiflorum* i *Nasturtium officinale*. Altres espècies que també hi prosperen són *Paspalum paspaloides*, *Polygonum persicaria*, *Cyperus longus*, *C. Fuscus*, *Carex vulpina*, *C. Divisa*, *Eleocharis palustris*, *Juncus inflexus*, *Scirpus holoschoenus*. Per últim, cal destacar el fet que es tracta d'una de les escasses localitats a la comarca de la sarriassa (*Arum italicum*).

Pel que fa a la fauna les basses ofereixen aliment i repòs a les aus aquàtiques. Algunes van de pas i altres s'hi estan de forma habitual, com la polla d'aigua, els bernats pescaires, les pàtxeres i, no tan sovint, els ànecs collverd. La posició de lloc de pas de les aus migratòries en que es troba Ulldecona, unit a la proximitat del delta de l'Ebre, fa que siguin freqüents les visites ocasionals de moltes altres espècies, sobretot quan al Delta fa mal temps o un fred molt intens. Els amfibis, rèptils i peixos són grups menys diversos quant a nombre d'espècies en aquest espai, però molt vinculats a la presència d'aigua.

L'espai, gestionat des de l'Ajuntament d'Ulldecona com a espai natural, es troba molt poc aïllat de l'entorn humà. Al seu voltant s'hi localitza una carretera asfaltada que la voreja casi completament a excepció d'un dels costats de la bassa que limita amb un mur de pedra que la separa d'uns camps de conreu.

B. NOM I CODIFICACIÓ

Nom: Bassa del Montsià
Codi: 20002204
Codi Inventari anterior: 2072000
Codi mollera:
Complex: si
Nom del complex: Basses de la Foia d'Ulldecona

Altres noms:

C. LOCALITZACIÓ, SUPERFÍCIE I CARACTERITZACIÓ

C.1 Localització administrativa

Província: Tarragona

Comarca: Montsià

Municipi/s: Ulldecona

C.2 Localització geogràfica

UTM_X: 284.877,97 UTM_Y: 4.497.417,05 Altitud (m): 125 Superfície (Ha): 0,36

C.3 Localització i caracterització hidrològica

Conca: Sènia

Subconca:

Origen: natural núm.d'estanys/llacunes: 1 existència: E Recup.?:

D. USOS I ALTERACIONS

D.1. Usos

Gestió com a zona humida

Regadiu i usos agrícoles

D.2. Alteracions hidrològiques

D.3. Alteracions de la qualitat de l'aigua

D.4. Alteracions sobre la flora i la fauna

Proximitat autopista/autovia/carretera

Enjardinament

Sobrefreqüentació antròpica

D.5. Captacions i abocaments

E. DIAGNOSI

E.1. Estat ecològic (ECELS/QAELS)

Estat ecològic: ECELS: QAELS: Data: Lloc:
Mediocre III Mediocr 48 II Bona 0,7 15/05/2003

E.2. Estat de conservació observat

Mediocre

E.3. Valoració

Bassa de la Foia d'Ulldecona d'origen natural amb espècies vegetals d'interès però localitzada en un entorn força humanitzat. Es troba rodejada per una carretera i limitada amb un camp de conreu.

E.4. Particularitats ecològiques i biològiques

Especial interès per la seva aportació a la diversificació dels sistemes naturals de la conca o l'àrea geogràfica on es localitza

Elevada diversitat biològica i representativitat

Zones importants per a la conservació d'espècies de fauna de l'annex de la Llei 22/2003, de protecció dels animals

E.5. Hàbitats: Unitats de la llegenda de la cartografia CHC50

Unitat	Nom	Font de les dades
82b	Conreus herbacis extensius de regadiu o de contrades molt plujoses	CHC50
83b	Fruiterars, principalment de regadiu: sobretot conreus de pomeres (Pyrus malus), de presseguers (Prunus persica), de pereres (Pyrus communis) i d'altres rosàcies	CHC50

E.6. Hàbitats d'Interès Comunitari (* HIC prioritari)

F. RÈGIM DE PROTECCIÓ I GESTIÓ

F.1. Figures de protecció

F.2. Masses d'aigua

F.3. Gestió de l'espai

Gestor	Figura de gestió	Inici	Fi	Observacions	Tipus gestió
Ajuntament d'Ulldecona	Espai natural			rètol	gestió activa

F.4. Gestió d'espècies

G. URBANISME I RÈGIM DE PROPIETAT

H. SITUACIÓ A L'INVENTARI DE ZONES HUMIDES DE CATALUNYA I A L'INZH

Data inclusió: 01/03/2001

Codi_situació	Data inici	Tipus mod.
M	01/11/2006	Subdivisió en diverses zones humides
I	01/03/2001	

INZH (codi, nom, tipus,estat):

I. ACTUACIONS I PRIORITATS

Actuació	Prioritat(1max,2,3)	Observacions
Instal·lació o condicionament de tanques (ramaderes, per a vianants, etc.)	1	
Regulació d'usos ramaders	2	
Senyalització com a zona humida de l'Inventari	2	

284600

284800

285000

285200

4498000

4497800

4497600

4497400

4497200

4497000

4496800

4498000

4497800

4497600

4497400

4497200

4497000

NOM: Bassa del Montsià
 CODI: 20002204
 SUPERFICIE: 0,36 Ha
 MUNICIPI: Uldecona

 Generalitat de Catalunya
 Departament de Medi Ambient
 i Habitatge

Títol de l'estudi :
INVENTARI DE ZONES HUMIDES DE CATALUNYA

Títol del plànol :
 ORTOFOTOMAPA

Escala : 1:5.000 Nº del plànol : 1

Data :
 DESEMBRE 2006

 ECAFIR S.L.

284600

284800